

ОПИС
навчальної дисципліни «**Антропологія літератури**»
на 2 семестр 2019-2020 н.р.

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень
Галузь знань – 03 Гуманітарні науки
Спеціальність – 035 Філологія (Література зарубіжних країн)

1. Загальна характеристика дисципліни

Загальний обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС.

Статус дисципліни – вибіркова.

Факультет – філологічний.

Кафедра – світової літератури та славістики.

Рік підготовки – 1; **семестр** – 2; **вид підсумкового контролю** – залік.

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Меньок В.В.

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Загальний обсяг дисц. кредити ЄКТС	Кількість годин						Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота	Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття			
Очна	1	2	4	120	16	-	-	30	74	+	-

2. Зміст лекційного матеріалу
Антропологія літератури
(2-й семестр)

Дискурсивність предмету антропології літератури, напрями й тенденції антропологічної наукової рефлексії у контексті літературознавства. Антропологія літератури як наукова дисципліна. Дискурс основних визначень та понять, аналіз історичної генези дисципліни та її зв'язку з теорією літератури і традиційним культурознавством. Сумісність та відмінність між філософською антропологією, релігійною антропологією, соціальною антропологією (генетичний зв'язок між соціологією та антропологією), історичною антропологією, культурною антропологією (антропологією культури), етнографією, етнологією, історичною психологією, теоретичною лінгвістикою, археологією.

Антропологія літератури як складова сучасної теорії літератури та частина теорії культури. Культурний поворот у сучасній теорії літератури та антропологія літератури, погляди Ришарда Нича та Міхала Павла Марковського.

Теорія Вольфганга Ізера про перехід від читацького сприймання (рецептивна естетика) до антропології літератури. Теорії Кліффорда Гірца та Еріка Ганса як наукові передумови становлення антропології літератури як нової дисципліни: інтерпретативна антропологія Гірца, взаємовпливи соціологічно-антропологічних концепцій культури та концепцій людини; генеративна антропологія Ганса, міметизм людської природи та антропоестетика мови і мовної комунікації.

Значення філософії Іншого для виокремлення антропології літератури як самостійної гуманітарної дисципліни; дискурс концепцій Поля Рікера, Еммануеля Левінаса, Мартіна Бубера, Михайла Бахтіна, Юлії Крістевої.

Культурно-історична генеза антропології літератури, злами й повороти в антропологічній перспективі літературних досліджень, провідні антропологічні школи. Антропологічні концепції у філософії, соціології та літературознавстві позитивістичного періоду. Антипозитивістичний злам та антропологічні перспективи заміни номотетичного опису на ідеографічний опис явищ культури й літератури. Антропологічні пріоритети в

радикально нових теоріях культури Ніцше, Фрейда й Юнга, Бергсона та Айнштайна. Заміна ідеографії на номотетизм у лінгвістичних пріоритетах структуралізму, зникання антропологічного центру в структуралістському літературознавчому дискурсі. Реконструкція ідеографізму та антропологічних перспектив літературознавчої нарації у контексті теорії деконструкції Жака Дерріди та постструктуралістського зламу. Постмодерн та антропологія літератури: культурний, інтерпретаційний, наративний, етичний повороти в літературно-кричній думці, постколоніальні студії та феміністична критика, гендер і квір та інші новітні антропоцентричні перспективи літературознавства.

Позитивістичні традиції в антропології літератури. Англійський, німецький та французький еволюціонізм (Герберт Спенсер, Едвард Тайлор, Джеймс Фрейзер, Адольф Бастіан, Теодор Вайц, Генхір Шурц, Шарль Летурно). Дискурс еволюціоністичних теорій: спільнота людського роду, перманентність цивілізаційного поступу, апріорність та універсальність цивілізаційних змін, ідентичність стадій розвитку культури та їх результатів, природничі закони розвитку людського суспільства, культурні відмінності між народами як наслідок різних стадій соціокультурного поступу. Теорії дифузійнізму Фрідріха Ратцеля, Лео Фробеніуса, Фріца Гребнера, Вільяма Ріверса. Дискурс дифузійнізму: органістична концепція культури, генеза культурних феноменів, провідні фактори культурного розвитку, мапа культурних кіл (ареалів поширення) чинників культури. Функціоналізм Броніслава Малиновського та Альфреда Реджинальда Редкліфа-Брауна, засадничий понятійний інструментарій: етнографія; етнологія; антропологія культури; суспільний організм; культура як система взаємопов'язаних чинників; базові, похідні та інтегративні потреби індивіда; звичаї, ритуали, норми як невід'ємні складові культури; функції культурних явищ; колоніальна політика.

Подальший розвиток антропологічних шкіл. Соціологічна школа Еміля Дюркгайма та Люсьєна Леві-Брюля, дискурс категорій та понять: культура як комплекс колективних ідей; функції культури та солідаризація суспільства; динаміка суспільної моралі; стрибкові зміни форм суспільства. Американська школа історичної етнології (Франц Боас, Альфред Кребер) та її науковий дискурс: окремість національних ідентичностей; взаємодія культур; культурна спільнота; географічні ареали; загальні закони розвитку народів; соціальні ідеали; соціальні норми. Етнопсихологічна школа (Абрам Кардінер, Рут Бенедикт, Маргарет Мід) та її науковий дискурс: психологічні маркери окремої культури; психологічні захисні механізми спільноти людей; психологія національного характеру; психологія національної культури; культурні цінності; соціокультурна поведінкова модель.

Категорія досвіду як фундамент антропологічного проекту літератури. Поняття досвіду як основа функціонування й реалізації окремої людини та людської спільноти. Досвід як сукупність знань та вмінь, набутих у процесі спостережень за речами й подіями та засвоєних шляхом участі у розкритті їх суті. Історія поняття досвіду та концепція експерименту. Емпіричні знання або знання *a posteriori*. Досвід як безпосередні відчуття або результат глибшої рефлексії та інтерпретації, зв'язок з літературною інтерпретацією. Фізичний, емоційний, розумовий та духовний досвіди в контексті антропології літератури. Культурний досвід та способи його висловлення в літературі. Соціокультурні форми вираження культурного досвіду: розповідь, літературний твір, театр, карнавал, ритуал, пам'ять, спогади з дитинства тощо. Зв'язок понять: досвід — оповідь (нарація) — текстувальність.

Польові дослідження в антропології та соціології як запис культурного досвіду, зв'язок з літературознавчими експериментальними дослідженнями. Антропологічна нарація як багатоавторська літературна оповідь. Візуальна та вербальна нарація як висловлення антропологічного досвіду в мистецтві й літературі: від реєстрації досвіду до його наративних утілень. Філософсько-естетичний інструментарій висловлення/оповіді антропологічного досвіду в літературі. Література як особливий і автентичний антропологічний досвід: міфологізм та ілюзорність раціоналістичних систем пізнання, зміна значень у традиційних символічних системах, інтердисциплінарність сучасних досліджень літератури в широких контекстах культури.

Зв'язок антропології літератури, теорії культури та поетики досвіду у концепції

Ришарда Нича. Трактування літератури як поетики досвіду: поєднання чинників стихійного розуміння, інтелектуально визначеної інтерпретації та досвіду читання.

Антропологія, гуманізм та інтерпретація у концепції Міхала Павла Марковського. Проект взаємозв'язку антропологічного та літературного дискурсів як «занурення в існування» – проміжну сферу між життєвим досвідом та концептуальними знаннями. Розуміння антропології літератури як тісного зв'язку між суб'єктом дослідження істини та самою істиною, що є наслідком досвіду суб'єкта, невіддільним від його культурного контексту та соціального оточення.

Антропологічно-філософські теорії внутрішнього досвіду Жоржа Батая: досвід екзистенційної порожнечі як межевий досвід, неможливість досягнення бажаного досвіду, доступність і недоступність досвіду, філософсько-психологічні досвіди еротизму та смерті. Історія концепції досвіду в західній культурі та постструктуралістська критика західного спектризму в антропології чуттєвого досвіду Мартіна Джея. Теорія досвіду ідентичності Домініка Лакапра: зв'язок між досвідом та історією ідентичності, формами суб'єктності досвіду та їх інституційною структуризацією.

Соціокультурні чинники літературного процесу та антропологія літератури. Необхідність аналізу соціальних умов та соціокультурного підґрунтя літературних явищ і процесів. Концепції традиції, утопії, революції, соціального класу, капіталу та спільноти в контексті літературознавчих досліджень.

Антропологічні теорії Макса Вебера, Моріса Гodelьє, Квентіна Мейясу, Фредріка Джеймсона. Антипозитивістичне спрямування теорії «соціальної дії» Вебера та її інтерпретативний характер; дослідження культурних впливів релігії як опозиція до марксистської теорії історичного матеріалізму; розуміння модерної культури як трансформації парадигм мислення та змін антропологічного фактора культури. Основні ідеї суспільно-політичної антропології Гodelьє, дослідження явищ соціально-антропологічної спорідненості та гендеру. Антропологічно-філософський проект Мейясу «поза межами скінченності»: відновлення віри філософії у здатність науки відкривати нові горизонти мислення; антропоцентрична концепція тексту як захисту ідеї. Дослідження культурної логіки та постіндустріального характеру постмодерну в теорії Джеймсона.

Соціокультурні трактування антропологічного центру літератури як індивіда, особи, сформованої суспільством, та творця культури. Антропологія сучасного суспільства як опозиція очевидності повсякденного життя суспільства. Новітні соціокультурні явища: мультикультуралізм, метакультуралізм, сучасна «війна культур», відносини між традиційними етнічними культурами та глобальною масовою культурою, культурні наслідки глобалізації та глокалізації, віртуалізація культури тощо.

Антропологія літератури та категорії й чинники суспільного життя: соціальні інститути, системи споріднення (патрілінійні, матрічні лінії, подвійні, двосторонні, односторонні), шлюб і сім'я, гендерні та вікові відмінності, неієрархічні та ієрархічні форми суспільної організації, статуси та соціальні позиції, лідерство, конформізм та конфлікти тощо. Етичний та політичний повороти у сучасній теорії культури. Проблеми *ethical turn* у контексті найновіших літературознавчих досліджень та «інтервенційний» характер політичного повороту в сучасному літературно-критичному дискурсі.

Антропологічні дослідження пам'яті (*memory studies*) і травми (*trauma studies*) в сучасному літературознавстві. *Memory studies* як сучасний напрям антропологічних досліджень літератури та літературознавчих рефлексій. Культурна пам'ять, колективна пам'ять, індивідуальна пам'ять як джерела, мотивації, чинники та результати літературної творчості. Проблеми культурної пам'яті в контексті антропології тіла, речей, засобів масової інформації, життєвого простору та різновидів соціальної й історичної антропології.

Зв'язок антропології з минулим через предмет її дослідження (відтворення, модифікація та збереження минулого у часі). Проблеми антропології пам'яті у концепції холодних та гарячих культур Клода Леві-Стросса. Антропологія пам'яті та антропологія знань Фредріка Барта. Когнітивна антропологія та дискусія про соціальну спадкоємність.

Історія і пам'ять. Поняття колективної пам'яті Моріса Гальббака. Культурна пам'ять у концепціях Поля Рікера, П'єра Нора, Яна й Аляйди Ассманнів. Зв'язок пам'яті й

ідентичності, об'єктивне й суб'єктивне минуле, антропологічні маркери переживання часу, антропологія хронології й біографії, автобіографізм та автотематизм.

Модерністські та постмодерністські моделі пам'яті, концепція плинної ідентичності та гетерогенності культурної традиції Зигмунта Баумана. Сучасні концепції традиції та зміна культурного й літературного канону. Модерністська історична концепція «винайдення традиції» Еріка Гобсбаума та Теренса Рейнджера. Антропологічна теорія літературної традиції як єдності мови, стилю, ідеї, території, покоління.

Trauma studies як новий напрям досліджень на перетині психології, соціології, антропології, культурології, літературознавства та інших галузей гуманітаристики; антропологія травми та сучасна теорія культури. Психоаналітичні теорії травми Фрейда й Лакана та концепції травми в сучасному літературознавстві. Психологічне, риторичне та культурне значення травми в літературній творчості та літературній інтерпретації. Постструктуралістська модель травми Кеті Карут як невисловленої фрагментації свідомості. Пліуралістична модель травматичного досвіду та різні способи висловлення травми в сучасній літературі.

Основні акценти антропологічних досліджень травми в літературі. Переосмислення реалізму як теоретичної конструкції у післявоєнному літературознавстві та потенційні застосування концепції травматичного реалізму як стратегії літературної інтерпретації; категорія травми як потенціал формування ідентичності та емансипативного дискурсу в літературі. Концепція пост-пам'яті в контексті постколоніальних досліджень (літературні явища після трансформації 1989 року, нарації про Голокост, літературні та паралітературні описи виключення із національно-патріотичної спільноти тощо).

Поетологія мови травми: засоби висловлення невимовного досвіду; травма як стереотип та способи його подолання в літературному письмі; етичні наслідки травми в теорії літературної інтерпретації; значення літературних нарацій про травми для діагностики генології (свідчення/сповідь про травму як жанр), літературної рецепції та поетики літературного тексту. Нарація травми в літературі та риторика поетичних фігур мовчання (*aposiopesis* і *praeteritio*). Антропологія мовчання/тиші, «втрата тиші» як соціокультурний чинник у концепції Макса Пікара.

Літературна антропологія та сучасний дискурс генології. Аналіз актуальних змін у сприйманні й усвідомленні формальних відмінностей між літературними текстами під впливом досліджень сучасної теорії культури. Зміни ієрархії жанрів та жанрових канонів, інтенсифікація паралітературних жанрів у сучасному літературному письмі, проблема універсальності засобів антропології літератури в сучасній літературній генології.

Номадична генологія. Жанр як метатекст: результат перформативної, метатекстуальної діяльності літературних текстів; взаємодія повторюваних та відмінних генологічних чинників тексту. Номадичні дослідження жанрів: заміна таксономічних класифікацій; пошук культурних, філософських, антропологічних та літературних факторів виникнення нових жанрів і трактування їх як гібридних, рухомих явищ, а не апріорних генологічних категорій. Антропологічно-генологічна концепція фланура Вальтера Беняміна.

Колекція як форма антропологічного досвіду та генологічне явище сучасної культури. Колекціонування як спосіб утілення романного сюжету у творах Джона Фаулза («Колекціонер»), Мішеля Турньє («Лісовий цар»), Патріка Зюскінда («Парфюмер»), Лео Фробеніуса («Слуга маркіза де Сада, або Каталог Латура»), Сьюзен Зонтаг («Коханець вулкана»). Колекція як метонімія культури та образ колекціонера. Генологічні ознаки колекції; колекція як спосіб володіння світом. Колекціонування як чинник європейської культурної ідентичності та штучно сконструйована автентичність.

Репрезентативні жанри літератури: історія, антологія, хрестоматія, альманах, енциклопедія. Жанр як форма світосприймання. Антологія в модерній та постмодерній літературі: особливості репрезентації та саморепрезентації, результат читацького досвіду.

Антропологічні дослідження повсякденності (*everyday life studies*) як інтердисциплінарна стратегія сучасного літературознавства. Загальний огляд новітніх тематизацій та теоретичних проектів у контексті *everyday life studies*. Концепція «суспільства спектаклю» Гі Дебора. Теорія «винайдення повсякденності» Мішеля де Серто як методологія

інтерпретації-споживання тексту, розмежування читання та письма. Критика повсякденного життя та філософія соціального простору Анрі Лефевра. Постфройдівська психотеологія повсякденного життя та теорія ревіталізації соціального простору Еріка Сантнера. Концепція посткатастрофічного міського тексту та теорія спротиву повсякденності Бена Шерінгама. Повсякденне життя в контексті теорії культури як унікальний критичний проект Бена Гаймора. Системний опис генези концепцій повсякденності: від культурної соціології Георга Зіммеля, через проект колективного спостереження 1930-х років до сучасних теоретиків, зокрема Мішеля де Серто.

Антропологічно-літературні способи нарації про повсякденне життя: буденність, рутина, природність та автентичність, звичність та нормальність. Стереотипні подібності та індивідуальні відмінності повсякденного життя в антропологічній перспективі літератури. Седентизм та номадизм, вікові та професійні відмінності, гендерні відмінності тощо. «Активне суспільство» та мобільність як норма сучасного повсякденного життя, в тому числі в літературно-критичному дискурсі. Повсякденне життя в сучасній мовній та літературній комунікації; формування думок та ідеалів через дискурс повсякденності та засоби масової й мережевої інформації. Федра Пеццулло про вплив риторики повсякденності на життя людини та її взаємодію із зовнішнім світом.

Повсякденність як ключове поняття культурології та спеціальний предмет соціології. Сприймання та репрезентація повсякденності в літературі й мистецтві: від саморефлексії та зображення повсякденного життя до його переосмислення та подолання. Гендер як важливий чинник концепцій повсякденності в антропології літератури. Конотації повсякденного життя в модерній та постмодерній літературі: винятковість, відокремленість, езотеричні переживання, неминучість, відчуження, виключеність, дискримінація тощо. Екологічні теорії повсякденного життя. Соціально-психологічна теорія автоматизму мотивації й оцінки повсякденності Джона Барга.

Антропологія тіла та категорія тілесності в сучасному літературознавчому дискурсі. Антропологія тіла як галузь сучасної теорії культури, соціокультурні виміри морфології та фізіології людини. Людина як тіло-суб'єкт: чинник, формант і модель культури. Конструктивні чинники тілесності в культурі та літературі: суспільство, традиції, влада, знання, політика, технологічний прогрес тощо.

Генеza досліджень тілесності в культурознавстві, антропології та літературознавстві: антропологічні, соціологічні та історичні традиції. Тілесні практики людини як предмет теорії культури та феноменології. Тіло як модель реальності, образ тіла в культурі постіндустріальних суспільств. Світ і знання як чинники моделювання тілесності в культурі й літературі. Символічні та соціальні аспекти тіла в етнографічних дослідженнях. Антропологія тіла та невербальна комунікація. Ритуал і тілесність; теорія «обряду переходу» Арнольда ван Геннепа: перехід через тілесний ритуал між профанним та сакральним світом. Культурна роль тіла в різних формах людської активності: танець, медитація, мода, споживання, смерть, ритуали поховання тощо.

Культурне значення людського тіла (та інших тіл: тварини, машинні тіла) в сучасних дослідженнях антропології літератури. Тілесність як носій важливих культурних, символічних та комунікативних значень: соціально видимих, трансформованих та уявних. Культура тіла в антропології початку ХХ століття; критика «західної» теорії відокремлення тіла від душі. Розмаїття уявлень про тіло (гігієна, сором, сексуальність, стать, право власності на тіло тощо) та способів його трактування упродовж життя та після смерті.

Тіло і стать в культурному дискурсі та антропології літератури. Культурна приналежність тіла в теоріях Маргарет Мід, Рут Бенедикт та Броніслава Малиновського; зв'язок статі та культури; проблеми мови тіла в культурі та літературі. Теорія Марселя Мосса «тотальної» (цілісної) людини у єдності її біологічних, психічних і соціальних рис; нова соціологія людського тіла як мікрокосму суспільства.

Генеza терміну «культура тіла»; дослідження культури тіла в контексті суспільно-історичного розвитку (Марсель Мосс); контрверсії використання людського тіла у спорті (в тому числі в тоталітарних суспільствах); культурний поворот у трактуванні тіла як

соціокультурної цілості й цінності (історична соціологія Норберта Еліаса, філософія культури тіла Геннінга Айхберга).

Дуалізм сучасних теорій культури тіла: гегемонічна модель культури тіла в західному спорті та естетичні концепції тілесності; карнавальні форми культури тіла; змінність концепцій тілесності як відображення змінності соціальних відносин; ідентичність людини з тілом та міжтілесні стосунки в соціокультурних вимірах сучасності.

№	Теми семінарських занять
1	Антропологія літератури на перетині з рецептивною естетикою та рецептивною поетикою. Вольфганг Ізер, «До антропології художньої літератури».
2	Інтегративність проблем антропології літератури та філософії Іншого. Поль Рікер, «Сам як інший». Юлія Крістева, «Самі собі чужі».
3	Інтерпретативна антропологія Кліффорда Гірца. Кліффорд Гірц, «“Насичений опис”: у пошуках інтерпретативної теорії культури».
4	Структурна антропологія Клода Леві-Стросса: поняття структури, бриколажу, класифікації, партитури. Клод Леві-Стросс, «Структурна антропологія».
5	Міф та міфологізм у дослідницьких стратегіях антропології літератури. Клод Леві-Стросс, «Аналіз міфів». Ролан Барт, «Міфології».
6	Гра як явище і механізм культури у постмодерній антропології. Йоган Гейзінга, «Номо Ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури».
7	Літературний поворот в антропології Джеймса Кліффорда. Джеймс Кліффорд, «Клопоту з культурою».
	Культурний поворот у сучасному літературознавстві та поетика досвіду. Ришард Нич, «Інноваційна гуманітаристика: текст як лабораторія. Традиції, гіпотези, пропозиції».
	Антропологічні стратегії літературознавчого дискурсу. Міхал Павел Марковський, «Роль гуманістики в сучасному суспільстві»; «Сучасність у дзеркалі меланхолії».
	«Міський текст» та урбаністична література: антропологічні стратегії інтерпретації. Романтичне <i>inferno</i> міста у текстах Гюго та Гофмана. Позитивістичний урбанізм в романах Бальзака і Достоевського. Екзистенціалістська символіка модерністичного міського тексту у творах Кафки й Булгакова.
	Номо Тасенс: антропологія мовчання. Томас Карлейль, «Мовчання». Константин Богданов, «Нариси з антропології мовчання».
	Антропологія дитинства: психокультурні, типологічні та утопійні теорії дитинства; феномен дитини в літературі. Філіпп Ар'єс, «Ребёнок и семейная жизнь при Старом порядке».
	Антропологія простору й місця: евристичний потенціал культурного ландшафту, геопоетика та <i>sense of place</i> (відчуття місця), самопрезентація людини у просторі. Есеї Юрія Андруховича «Атлас. Медитації», «Ангели і демони периферії», «Впритул до недосяжного» (зі збірки «Диявол ховається в сирі»).
	Тіло і тілесність в антропології літератури. Кларк Кеннет, «Нагота в искусстве. Исследование идеальной формы».
8	Феміністична критика та квір-дослідження як напрями літературної антропології. Юлія Крістева, «Час жінок». Люс Ірігаре, «Этика полового различия». П'єр-Фелікс Гваттарі, «Капіталізм і шизофренія: Анти-Едіп».

4. Самостійна робота аспіранта

Самостійна робота здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії з навчальної дисципліни «Антропологія літератури» містить: опрацювання теоретичного матеріалу; виконання завдань згідно з переліком компетентностей, що формуються в межах кожного тематичного розділу навчальної програми; підготовку до семінарських занять та самостійної роботи; підготовку до семестрового заліку.

5. Система поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Критерії оцінювання

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Засвоєння здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії теоретичного матеріалу з дисципліни «Антропологія літератури» перевіряється шляхом усного опитування, оцінки умінь аналізувати та інтерпретувати різні антропологічно-літературні факти (явища), умінь визначати та інтерпретувати культурно-антропологічну контекстуальність та антропологічний фундамент літературних явищ, процесів, напрямів, тенденцій, застосовувати набуті знання для планування і проведення історико-літературного й загальнотеоретичного аналізу та інтерпретації його результатів.

Поточна успішність			
Відповіді на семінарських заняттях	Підсумкова контрольна співбесіда	Залікова співбесіда з лектором	Залік
60	20	20	100

Поточна успішність (max = 100) складається з балів, отриманих на *семінарських заняттях* (60 балів) та в результаті *підсумкової контрольної співбесіди* (20 балів) і *залікової співбесіди з лектором* (20 балів).

Загальний бал (60 балів) відповідей на семінарських заняттях обчислюється за формулою: $A/n \times 12$, де A – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою, включаючи оцінки «2», n – кількість цих оцінок (не менше трьох), A/n – середня оцінка поточного контролю.

Підсумкова контрольна співбесіда (20 балів) та залікова співбесіда з лектором (20 балів) передбачають виконання теоретичних та практичних завдань з навчальної дисципліни. Сумарна кількість балів, відведених на оцінку підсумкової контрольної співбесіди та залікової співбесіди з лектором, виводиться шляхом оцінки якості виконаних антропологічно-літературознавчих завдань, що включає: повноту розкриття питання, аналітично-інтерпретаційну складову та застосування антропологічного літературознавчого підходу.

Отже, сумарна кількість балів, що складає залікову оцінку, становить 100 балів, із яких максимум 60 балів – поточна успішність на семінарських заняттях, 20 – підсумкова контрольна співбесіда та 20 – залікова співбесіда з лектором. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Залік за талоном №2 та перед комісією проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

Література

а) основна

1. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. /за ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 2002.
2. Арьес Филипп. Ребёнок и семейная жизнь при Старом порядке. – Екатеринбург: Издательство Уральского Университета, 1999 (за: https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/antropologija/ares_f_rebjonok_i_semejnaja_zhizn_pri_starom_porjadke/5-1-0-2206).
3. Барт Ролан. Фрагменти мови закоханого. – Львів: Незалежний культурологічний журнал «Ї», 2006.
4. Барт Ролан. Мифологии. – Москва: Изд. М. и С. Сабашниковых, 2004.
5. Батай Жорж. Історія еротизму. – Львів: Незалежний культурологічний журнал «Ї», 2004 (за: <http://www.ji.lviv.ua/n33texts/bataile.htm>).
6. Бауман Зигмунт. Плинні часи. Життя в добу непевності. – Київ: Критика, 2013.
7. Беньямін Вальтер. Щодо критики насильства: статті та есеї. – Київ: Грані-Т, 2012.

8. Богданов Константин. Очерки по антропологии молчания: Номо Тасенс. – СПб.: Издательство Русского христианского гуманитарного института, 1998.
9. Вебер Макс. Про деякі категорії соціології розуміння // Вебер Макс. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / перекл. з нім., післям. та комент. О. Погорілого. – Київ: Основи, 1998. – С. 104-156.
10. Гейзинга Йоган. Номо Ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури. – Київ: Основи, 1994.
11. Гірц Кліффорд. Інтерпретація культур. Вибрані есе. – Київ: Дух і Літера, 2001.
12. Гумбрехт Ганс Ульріх. Брать на себя риск (вместо становления «научным») // «Новое литературное обозрение». – № 106. – Москва, 2010. – С. 58-61.
13. Гумбрехт Ганс Ульріх. Как «антропологический поворот» может затронуть гуманитарные науки? // «Новое литературное обозрение». – № 112. – Москва, 2012 (за: <http://magazines.russ.ru/nlo/2012/114/g3.html>).
14. Гваттарі П'єр-Фелікс. Капіталізм і шизофренія: Анти-Едіп. – Київ: Карме-Сінто, 1996 (у співавторстві з Жилем Дельозом).
15. Зубрицька Марія. Номо legens: читання як соціокультурний феномен. – Львів: Літопис, 2004.
16. Иригарей Люс. Этика полового различия. – Москва: Художественный журнал, 2004 (за: <https://cyberleninka.ru/article/n/etika-polovogo-razlichiya-v-kontseptsii-lyusi-irigari>).
17. Ізер Вольфганг. До антропології художньої літератури (за: <https://polit.ru/article/2009/02/27/izer/>).
18. Карлейль Томас. Теперь и прежде. – Москва: Республика, 1994 (за: https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/ehtika_i_ehstetika/tomas_karlejl_teper_i_prezhde/36-1-0-226).
19. Карут Кеті. Почути травму. – Київ: Дух і Літера, 2017.
20. Кеннет Кларк. Нагота в искусстве. Исследование идеальной формы. – СПб.: Азбука-классика, 2004 (за: https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/kulturologija/klark_k_nagota_v_iskusstve/16-1-0-2551).
21. Кліффорд Джеймс. Клопоти з культурою (за: <https://nte.etnolog.org.ua/arkhiv-zhurnalu/2004-rik/3/1494-iz-zarubizhnoi-etnolohii/2453-klopoty-z-kulturoiu-pro-avtorytet-etnohrafii>).
22. Крістева Юлія, Самі собі чужі. – Київ: Основи, 2004.
23. Крістева Юлія. Час жінок // Про рівність статей. Збірник / пер. з фр. під заг. ред. О. Хоми. – Київ: ППС-2002, 2007. – С. 25-46.
24. Леві-Стросс Клод, Структурна антропологія. – Київ: Основи, 1997.
25. Марковський Міхал Павел. Антропологія, гуманізм, інтерпретація // Теорія літератури в Польщі: Антологія текстів. Друга половина XX – початок XXI ст. / уп. Богуслав Бакула, за заг. ред. Володимира Моренця. – Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2008. – С. 491-503.
26. Марковський Міхал Павел. Роль гуманістики в сучасному суспільстві. – Київ: Смолоскип, 2007.
27. Марковський Міхал Павел. Сучасність у дзеркалі меланхолії (за: https://krytyka.com/ua/articles/suchasnist-u-dzerkali-melankholiyi?domain_switch=full).
28. Нич Ришард. Інноваційна гуманітаристика: текст як лабораторія. Традиції, гіпотези, пропозиції // «Слово і час». – №3. – 2015 (за: <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/357>).
29. Нич Ришард. Антропологія культури. Культурна теорія літератури. Поетика досвіду. – Львів: Центр гуманітарних досліджень; Київ: Смолоскип, 2007.
30. Після філософії: кінець чи трансформація? / упоряд. К. Байнес. – Київ: Четверта хвиля, 2000.
31. Платт Кевин М. Ф. Зачем изучать антропологию? Взгляд гуманитария: вместо манифеста // «Новое литературное обозрение». – № 106. – Москва, 2010 (за: <http://magazines.russ.ru/nlo/2010/106/ke4.html>).

32. Рікер Поль. Ідеологія і утопія. – Київ: Дух і Літера, 2005.
33. Рікер Поль. Інтелектуальна автобіографія. Любов і справедливість. – Київ: Дух і Літера, 2002.
34. Рікер Поль. Сам як інший. – Київ: Дух і Літера, 2000.
35. Серто Мишель де. Изобретение повседневности / пер. с фр. Д. Калугина, Н. Мовниной. – СПб.: Изд. Европейского университета в Санкт-Петербурге, 2013 (за: <https://www.klex.ru/r19>).
36. Eco Umberto. Szaleństwo katalogowania. – Poznań: Rebis, 2009.

б) додаткова

37. Антология исследований культуры. Т. 1: Интерпретация культуры. – СПб., 1997.
38. Антология исследований культуры: культурная и социальная антропология. – Москва, 1998.
39. Белик Андрей. Культурология: Антропологические теории культур. – Москва, 2000.
40. Бенъямин Вальтер. Маски времени: Эссе о культуре и литературе. – СПб.: Symposium, 2004.
41. Бодрийяр Жан. Система вещей. – Москва, 1999.
42. Быховская Ирина. Человеческая телесность в социокультурном измерении: традиции и современность. – Москва, 1993.
43. Веселова Инна. Событие жизни – событие текста (за: <http://www.ruthenia.ru/folklore/veselova5.htm>).
44. Дюркгайм Еміль. Самогубство: соціологічне дослідження. – Київ, 1998.
45. Емельянов Юрий. Основы культурной антропологии. – СПб., 1994.
46. Клакхон Клайд Кей Мейбен. Зеркало для человека: Введение в антропологию. – СПб., 1998.
47. Корнев Сергей. Общее дело и общее тело: постреальность в мире посткультуры (за: http://kornev.chat.ru/lit_eth.htm).
48. Культура города: проблемы инновации. – Москва, 1987.
49. Лосев Алексей. Миф. Число. Сущность. – Москва, 1994.
50. Лоуэн Александр. Предательство тела. – Екатеринбург, 1999.
51. Малиновский Бронислав. Научная теория культуры. – Москва, 2000.
52. Мид Маргарет. Культура и мир детства: Избранные произведения. – Москва, 1988.
53. Михель Дмитрий. Тело в западной культуре. – Саратов: Издательство «Научная книга», 2000.
54. Михель Дмитрий. Тело, территория. Технология: Философский анализ стратегий телесности в современной западной культуре. – Саратов: Научная книга, 2000.
55. Мосс Марсель. Техника тела // «Человек». – 1993. – № 2.
56. Оже Марк. От города воображаемого к городу-фантазии (за: <http://www.guelman.ru/xz/362/xx24/x2402.htm>).
57. Подорога Валерий. Феноменология тела: Введение в философскую антропологию. – Москва: Ad Marginem, 1995.
58. Психология детства в художественной литературе XIX–XX веков: Хрестоматия. – Москва, 2001.
59. Рэдклифф-Браун Альфред. Метод в социальной антропологии. – Москва, 2001.
60. Телесность человека: междисциплинарное исследование. – Москва, 1991.
61. Топоров Владимир. Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифопоэтического. – Москва, 1995.
62. Фуко Мишель. Археология знания. – Киев, 1996.
63. Фуко Мишель. История безумия в классическую эпоху. – Москва, 1997.
64. Фуко Мишель. Наглядати й карати. – Київ, 1998.
65. Элиаде Мирча. Аспекты мифа. – Москва, 1995.
66. Элиаде Мирча. Миф о вечном возвращении. – СПб., 1998.
67. Юнг Карл Густав. Конфликты детской души. – Москва, 1994.
68. Юнг Карл Густав. Проблема души нашего времени. – Москва, 1994.
69. Юнг Карл Густав. Психологические типы. – Москва, 1995.